

විෂ විකිත්සාව

පාරම්පරික වෛද්‍ය එච්. ආර්. පොඩි රාලහාමි

විෂ විකිත්සාව, ආයුර්වේදයෙහි අගද තන්ත්‍රය ලෙස හැඳින්වේ. ඉසිවර මතය අනුව විෂ සර්පයන් අසුභාරදහස් පන්සියයක් පමණ ඇති බැව් සඳහන් කර ඇත. විකිත්සාවේ පහසුව සඳහා මොවුන් නාග, මංඩලී, රාජ්ල හා වෘන්තික (මිශ්‍ර වර්ගය) ලෙස වර්ග 4කට බෙදා දක්වා ඇත. කුල වශයෙන් රජ, බමුණු, වෙළඳ හා ශුද්‍ර ලෙස ද වර්ගීකරණයකි.

දේශීය විකිත්සාවේ සර්ප දෂ්ටයට හේතු 10ක් දක්වා ඇත. ඒවා නම් බියවීම, උමතු වීම, කුසගින්න, විෂ වේග නිසා හටගත් එඩිතරකම, ගොදුරු කැමැත්ත, කෝපය, වාසස්ථාන රැක ගැනීම, වෛරය, පයට පැගීම හා කාලය වේ. විෂ විකිත්සාවේ දී දෂ්ට කළ සර්පයා අනුව විකිත්සාව වෙනස් වේ. එබැවින් දෂ්ටනයක දී සර්පයා හඳුනා ගැනීම කළ යුතුය. එසේ හඳුනා ගැනීම සඳහා ක්‍රම ගණනාවකි. දෝෂ ලක්ෂණ, දූත ලක්ෂණ, ඔෟෂධ වර්ග සැපීමට දීම මගින් දෂ්ටය සිදු වූ දිනය හඳුනා ගැනීම ආදිය එසේ භාවිත කරන ක්‍රම කිහිපයකි.

මේ අතරින් දෝෂ ලක්ෂණ සලකා බලා ප්‍රතිකාර කිරීමේ ක්‍රමය විශේෂයෙන් සාර්ථක ක්‍රමයකි. උදාහරණ ලෙස කුණකටු දෂ්ටයක දී රාජ්ල වර්ගයේ සර්පයකු දෂ්ට කළ විට දෙන ප්‍රතිකාර පද්ධතිය භාවිත කෙරේ.

නාග	වා ලකු	ණු
මංඩලී විසෙන් පින් ව		නු
රාජ්ල සෙම් කිපෙ		නු
මුසුවද සර්ප විෂ දෙදොස් ව		නු

මේ අනුව ප්‍රධාන ව කෝප වන දෝෂය සෙම ලෙස සලකා ප්‍රතිකාර කළ යුතුය.

කුණකටු දෂ්ටයේ දී කළ යුතු විෂ ලක්ෂණ

වමනය, අරුචිය, ඔක්කාරය, සෙම අධික වීම, කෙල ඉනීම, ඇඟ බර බව, ශීත බව, මෙහිදී එක් එක් ධාතුව දක්වා විෂ පැතිරීම අනුව ප්‍රතිකාර අවස්ථා 7කි.

- රස ධාතුව දෂ්ණය වූ විට ශරීර වේදනාව, හැකිළීම, මළ මුත්‍ර අධික ව පිට වීම සිදුවේ.
- රක්ත ධාතුව දෂ්ණය වූ විට ශරීරය පුරා කුහුඹුවන් දුවන්නා සේ දැනේ. දෂ්ට ස්ථානයේ අතිරේක උෂ්ණත්වයක් දැනේ.
- මාංශ ධාතුව දෂ්ණය වූ විට දෂ්ට ස්ථානය ගැට ගැසීම හා ඉදිමීම ඇති වේ.
- මේදෝ ධාතුව දෂ්ණය වීමෙන් උණුසුම් බව, අලසකම හා නිදිමත ද, දෂ්ට ස්ථානයෙන් දියවැගිරීම ද ඇතිවේ.
- අස්ථි ගත වූ විෂ මගින් දූවිලි, හෘද වේදනා, කන් අගුල් වැටීම, හා හික්කාව හට ගනී.
- විෂ ඇට මිදුළු ගත වූ විට ආශ්වාස ප්‍රාස්වාසය නැවතීම, එමගින් මූර්ජාව ඇති වීම, හෘද වේදනාව හා හික්කාව ඇති වීම සිදු වේ.
- ශුක්‍ර ධාතුව ගත වූ විෂ ප්‍රාණ වායුව නසයි, මරණය ඇති කරයි. මෙහි දී විෂ පැතිරී ඇති ධාතුව අනුව ප්‍රතිකාරය වෙනස් වේ.

කුණකටු දෂ්ටයක දී මූලික ප්‍රතිකාර

දෂ්ට ස්ථානය පරීක්ෂා කර බලා දෙහි කැබැල්ලකින් හෝ දිවි කඳුරු කරවියෙන් හෝ ගස්ලබු කරවියෙන් පිස දමා, පිරිසිදු කටුවකින් එම දත් වැදී ඇති ස්ථානය තුවාල කර ලේ මිරිකා හැරිය යුතුය.

විෂ ඉවත් කිරීම සඳහා බෙහෙත් ගලක් හෝ මන්ත්‍ර හෝ භාවිත කළ හැකිය. විෂ හෘදයට ගමන් කිරීම වළක්වා හෘදය ආරක්ෂා කිරීම විෂ විකිත්සාවේ වැදගත් අංගයකි. මේ සඳහා අළුකෙසෙල් අල හා ඉස්ම, හීන් අරන්ත අල හා ඉස්ම, කරපිංචා කොළ කැඳ හෝ සුදුසු පේයාවක් එළඟිතෙලෙන් ලබාදීම කළහැකිය.

දෂ්ට ස්ථානයේ සිදු වී ඇති තුවාලයට උද්දියලිය කොළ දෙහි ඇඹුලෙන් අඹරා ගැම, දිය මෙතේරි කොළ දෙහි ඇඹුලෙන් අඹරා ගැම, කුප්පමේනිය කොළ දෙහි ඇඹුලෙන් අඹරා ගැම කල හැකිය. මීට අමතර ව අහු දලු අඹරා තල තෙලෙන් මලවා බැඳීම ද කළ හැක.

විෂ ඉවත් කිරීමට හා දෂ්ට ස්ථානයේ ඉදිමුමට දෙහි කොළ හා පොතු, යකිනාරං කොළ, කහ ලුණු දමා කොටා මලවා මඳ උණුසුම් පිට බැඳීම කරනු ලැබේ. බුත්සරණ කොළ, පොතු, මුල් කොටා මිරිකා දෙහි ඇඹුල් දමා පතක් පමණ බීමට දීම ද කළ හැකිය.

ධාතු ගත විෂට ප්‍රතිකාර

1. රස ධාතු ගත වූ විට - එළකටරොඵ මූල අඹරා එළඟිතෙලෙන් බීමට දීම
2. රක්ත ධාතු ගත වූ විට - එළකටරොඵ මූල අඹරා එළකිරෙන් බීමට දීම
3. මාංශ ධාතු ගත වූ විට - සුවඳ කොට්ටං වූර්ණය එළකිරෙන් බීමට දීම
4. මේදෝ ධාතු ගත වූ විට-කහඅඹරා එළකිරෙන් බීමට දීම
5. අස්ථි ධාතු ගත වූ විට - නියඟලා අල යුෂ එළකිරෙන් බීමට දීම
6. ඇටමිදුළු ගත වූ විට - තිප්පිලි වූර්ණය එළකිරෙන් බීමට දීම
7. ශුක්‍ර ධාතු ගත වූ විට-කනේරු මුල් එළකිරෙන් අඹරා දීම

සත් දිනට අයත් මන්ත්‍ර

1. ඉරිදා- ඕං ජයජයඅනන්තේස්වාහා:
2. සඳුදා- ඕං ජයජයවායුධියේස්වාහා:
3. අගහරුවාදා- ඕං ජයජය තක්ෂකේස්වාහා:
4. බදාදා - ඕං ජයජය කර්කෝට තේස්වාහා:
6. බ්‍රහස්පතින්දා - ඕං ජයජයමහාපද්මස්වාහා:
7. සිකුරාදා - ඕං ජයජයසංඛ්‍යාලේස්වාහා: